

זאב טל

ציבור קוראי המאמר ("משק הבקר והחלב"
165) ישים נא לב כי בכל הדו"ח על תצורות
המים אין אפילו ביטוי אחד על **חיסכון**
ריעילות.

תצרוכת המים השנתית, מ"ק		הבקר	
סה"כ	לראש	מספר	סוג
6,250	25	250	פרות עגלותיים
3,000	12	250	עד 20 חודש
9,250		500	סה"כ

טבלה 1. תצורה מי שתייה ברפת קיבוץ נחשולים לפי קבוצות בקר

תצורות המים ליום לראש בליטרים, לפי חודשי השנה																		מספר מאשי בקר		קבוצה
1960		1979										1978						מספר מאשי בקר		
2	1	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	12	11	10	9			
59	59	59	66	76	83	77	78	80	70	64	66	62	60	67	73	64	90	100	צפונית (נהלבות)	
52	61	61	70	73	74	72	80	76	72	67	53	53	51	62	70	77	79	100	דרומית (70 נהלבות ו 30 בשורת)	
20	25	25	37	23	31	41	41	33	32	28	19	15	16	30	36	28	34	35	דייר צפוני (בשורת)	
64	64	64	79	77	98	88	83	86	71	67	51	47	41	49	55	57	73	35	דייר דרומי (בסוף התחלבות)	
15	15	15	37	30	33	38												65	קורל (נגלית)*	
		15.1	22.0	24.1	26.1	27.0	26.8	23.8	20.3	19.9	16.1	15.2	13.8	15.4	16.9	21.8	23.6		חום ימיני ממוצע, מ"צ	

• אין מדידה לפני 8/1979

טבלה 3. תצורות מים במכון חליבה (מודל לעדר בן 500 ראש, מזה 250 פרות)

תצורות המים השנתית, מ"ק	גורמי תצורת ל-220 נחלבות ב-5 קבוצות חליבה
3,000	חצר המתנה עם מערכת לשטיפת עטינים, עד 20 ממטירים, פיות 2.0 מ"מ. פיקוד קוצב זמן (timer) מכוון לשתי דקות הפעלת ממטירים ניקוי רצפות של מכון החליבה וחצר ההמתנה, ס"ה שטח לשטיפה פעמים או שלוש ביום, לפי הצורך, כ-220 מ"ר
1,000	שטיפת מערכת החליבה במתקן אוטומטי, אחרי כל חליבה
1,300	שטיפת טנק חלב במתקן אוטומטי, אחרי כל הרקת חלב
400	מקלחות ושרותים לעובדים ברפת, נקיון האולם וכ'
500	
6,200	סך הכל תצורות

טבלה 4. תצורות מים כללית יעילה וחסכונית (מודל לעדר בן 500 ראש)

סוג התצורות	מ"ק	%
מי שתיה	9,250	60
מכון חליבה	6,200	40
ס"ה מים	15,450	100

תודעת החיסכון והיעילות בשימוש במים אינה סובלת ברזים פתוחים ומערכות בלתי מבוקרות בשימוש.

יש להעיר ולהדגיש כי הרפתות בהן ערכנו את התצפיות ליעול וחיסכון במים מספקות חלב גולמי מעולה לפי בדיקות ספירת חיידקים ורדוקטזה.

לעזרא ורמה שושני

להולדת הבן

נִיר

שפע ברכות נאמנות

החברים לעבודה

התאחדות מגדלי בקר

כפי שהדגשנו במאמר המוזכר לעיל, אין להגביל את הספקת מי השתיה לעדר. אולם במכון החליבה ובחצר ההמתנה, לשטיפת עטינים, יש ויש שדה רחב מאוד לפעולות חיסכון ויעול בשימוש במים.

הננו מציעים בזה מודל של רפת חסכונית בתצורות המים במכון החליבה (טבלאות 2-4). המודל נבנה על יסוד הנתונים שנאספו בתצפיות של שנתים ויותר ברפתות באיזור החוף. הרפתות הנמצאות באיזור שבין הגבול הצפוני ועד הקו הדרומי אשקלון - קרית-גת - בית גוברין וכללות בתחום זה.

יש צורך לבצע סקר משלים של הרפתות באיזור הנגב, איזור עמק הירדן ועמק בית שאן. עדיפות ראשונה היינו מציעים להעניק לאיזור הנגב שבו קיימות רפתות רבות. במשקים ספורים בנגב אין שוטפים את העטינים בחצר ההמתנה אלא במכון החליבה, גם זה נושא מעניין לסקר.

בסיכום, אנו רואים במשק המים של הרפת פוטנציאל גדול של חיסכון. לרפתנים המשתבחים בכך שהמים מהרפת שלהם נאספים למאגר ביוב ומונצלים בחזרה להשקיה הננו להזכיר, כי מכון החליבה הוא מכון לייצור חלב ואין להפוך במכוון מים בסוג מי שתיה למים מוגבלים - מי ביוב - לשימוש מאוד מסוים.